

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΗΘΟΓΡΑΦΙΑΙ

Ο ΑΓΙΟΣ ΦΑΝΟΥΡΙΟΣ

Γ'Εμπιστευτική ἐπιστολὴ
πρὸς κόρην... ληξιπρόθεσμον]

Φιλτάτη δεσποινὶς Πελαγία,

Εἰς Πόρτο—ὅρφι

ΠΕΥΔΩ νὰ σοῦ ἀναγγεῖλω μίαν ὥραιαν εἰδῆσιν. Ἀνακάλυψα ἐδῶ
ἔνα περίφημον μεσίτην... — μὴ συγκινηθῆς, παρακαλῶ — ἔνα
μεσίτην συνοικεσίων. Τὸν "Αγιον Φανούριον! Εἶνε ἀποκλειστικὸς
προξενητὴς Ἀθηνῶν καὶ Περιχώρων. Σοῦ κάμνω δρκον δτὶ δὲν
ἀστεῖζομαι. "Αν ἀμφιθάλλης, ἐτοίμασε τῆς βαλίτσες σου καὶ ἔλα νὰ
βέβαιαθῆς δι' αὐτοφίας. "Αλλ' ὅχι. Μὴ βιασθῆς ἀκόμη. Μανθάνω δτὶ
δ πονόψυχος αὐτὸς "Αγιος, πανδρολογεῖ εἰδικῶς μόνον τὰ κορίτσια
τῶν Ἀθηνῶν. Καὶ πολὺ δικαίως. Διότι, αὐτὰ τὰ διαβολεμένα τὸν
ἐξετρύπωσαν πρό τινων ἐτῶν. Καὶ νὰ σοῦ πῶ, ἔκαμπαν φρόνιμα. Τι
τὰ θέλεις! "Ενας τέτοιος "Αγιος διὰ τὰς Ἀθήνας ἦτον ἀπαραίτη-
τος. Καὶ ἀν δὲν ὑπῆρχεν, ἐπρεπε χωρὶς ἄλλο νὰ τὸν ἐφεύρουν.
"Αρκεῖ νὰ μάθῃς δτὶ οἱ γαμπροὶ ἐδῶ κοστίζουν ἀκριβά. Εὔκολώτε-
ρον εἶνε νὰ ἀγοράσῃς ἔνα βώδι παρὰ νὰ προμηθευθῆς ἔνα σύζυγον.
"Η ἀλήθεια εἶνε δτὶ ἀφοῦ ἡ γυναικεία ἀδιακρισία ἀνεκάλυψε τὸν
"Αγιον Ἐλευθέριον διὰ τῆς παντρεμένες, δὲν βλέπω διατί νὰ μὴ ἐπι-
νοήσῃ καὶ τὸν "Αγιον Φανούριον διὰ τῆς ἀνύπαντρες. Καθὼς ἔει-
ρεις, ἡ μᾶλλον καθώς δὲν θὰ ἔσευρης βέβαια, δ "Αγιος Ἐλευθέριος
ἐκτελεῖ καθήκοντα μάμμου χειρούργου διὰ τὰς ἐγκύους, εἰς τὰς
δποίας δίνει... καλὴ λευθεριά. "Αρα, δ "Αγιος Φανούριος ἦτο
φυσικῶς ἀναγκαῖος, διὰ νὰ... φανερώνῃ εἰς τὰ κορίτσια τὸν γαμ-
πρὸν ποῦ... ἀργεῖ ἡ δὲν θέλει νὰ φανερωθῇ μόνος του. Μάλιστα
διὰ νὰ ἔχῃ πελατείαν καὶ λόγον ὑπάρξεως δ πρῶτος, χρειάζεται
νὰ ἐνεργῇ δραστηρίως δ δεύτερος. Δὲν πιστεύω νὰ ἔχῃς ἀντίρρη-
πως δ γυναικεῖος ἀθηναϊκὸς ποδόγυρος. Τὰ ἔκαλησάκια των, σὲ

βεβαιῶ, ἔχουν μεταβληθῆ τοῦ ἐνὸς εἰς πρακτορεῖον γάμων καὶ τοῦ ἄλλου εἰς μαίευτήριον. Δὲν φαντάζεσαι τί κακό γίνεται.

"Ολες ἡ παντρεμένες ποῦ εἰνε εἰς ἐνδιαφέρουσαν κατάστασιν, καὶ ὅλες ἡ ἀνύπαντρες ποῦ ἐνδιαφέρονται καὶ ἀνυπομονοῦν νὰ γίνουν, ὅλα δηλαδὴ τὰ θηλυκὰ — θηλυκὰ ἐν ἐνεργείᾳ καὶ θηλυκὰ ἐν διαθεσιμότητι — ἐκεὶ θὰ τρέξουν, εἰς τοὺς δύο αὐτοὺς ἀγίους, ἄλλες διὰ νὰ ἐλευθερωθοῦν τῇ ἐπεμβάσει τοῦ Ἀγίου Ἐλευθερίου, καὶ ἄλλες διὰ . . . νὰ σκλαβωθοῦν μεσιτεῖαις τοῦ Ἀγίου Φανουρίου.

Δὲν ἡξεύρω, ἂν οἱ δύο αὐτοὶ ἐπαγγελματίαι "Ἀγιοι εἰνε ἀπλᾶ θύματα ἡ ἐκμεταλλευταὶ τοῦ ὄντομάτος των. Φοβοῦμαι δημως ὅτι συμβαίνει τὸ πρῶτον.

"Εχω τὴν ἰδέαν στι, ἀν δ "Ἀγιος Φανουρίος ὠνομάζετο ἔξαφνα Κρυψώνας, τὰ κορίτσια βέβαια δὲν θὰ ἐπήγαιναν νὰ τὸν ἔστρυπώσουν. Καὶ δ "Ἀγιος Ἐλευθέριος, ἀν ἐλέγετο λ. χ. "Ἀγιος Τάραχος, θὰ ἐκάθητο ἥσυχος καὶ ἀναπαυμένος εἰς μίαν γωνίαν τοῦ ἑορτολογίου καὶ δὲν θὰ ἐτραβοῦσε τῶν παθῶν του τὸν τάραχον, δ ταλαιπωρος.

Τὰ ἴδια βάσανα τραβοῦν καὶ ἄλλοι δυστυχισμένοι "Ἀγιοι καὶ Ὅσιοι μάρτυρες, ποῦ τὰ βαπτιστικά των ὄντοματα ἔτυχε νὰ ἔχουν δρηματικήν — ώς θὰ ἔλεγε καὶ δ σοφολογιώτατος κ. Μιστριώτης — σημασίαν! "Η δεῖνα λ. χ. κυρία, ἡ δποια μελετᾷ καλὸ διὰ τὸν ἔσυτόν της καὶ κακὸ διὰ τῆς φιλενάδες της, θὰ τρέξῃ εἰς τὸν "Ἀγιον... Μελέτιον διὰ νὰ τῆς πραγματοποιήσῃ τὰ μελετώμενα. Μερικὲς μητέρες, ἀντὶ νὰ πολυσκοτίζωνται ἡ ἴδεις, προτιμοῦνται ἀφιερώνουν τὰ παιδιά τους τὰ προκομμένα εἰς τὸν "Ἀγιον Προκόπιον διὰ νὰ τοὺς τὰ στρατέψῃ καὶ τὰ προκόψῃ! "Αλλες πάλιν, ἀντὶ νὰ δώσουν εἰς τὰ μικρά των ἀρρωστα ρέτσινόλαδο καὶ κυνίνο, εὑρίσκουν προχειρότερο νὰ τὰ πηγαίνουν εἰς τὸν "Αϊ-Γιάννη διὰ . . . νὰ τοὺς τὰ γιάννη, πρᾶγμα τὸ δποιον ἀμφιβάλλω ἀν θὰ τὸ ἀπεφάσιζεν δ καλός μου φίλος κ.

Παρακαλεῖ τὸν "Ἀγιον Φανουρίον νὰ τῆς φανερώσῃ τὸν γαμπρὸν ποῦ δὲν θέλει νὰ φανερωθῇ μόνος του . . .

"Αννινος... οὗτε ώς λογοπαίγνιον! 'Αμ' δ ἄγιος Συμεών; Αύτὸς εἶναι θῦμα τοῦ μισοῦ του ὀνόματος. Τὸν ἔμπλεξε σὰν ἀγκίστρι εἰς τὴς γυναικεῖες φασσαρίες. Εἶνε ἀγγαρευμένος μὲ καθήκοντα πλανοδίου αηγλιδοκαθαριστοῦ τῆς δόσου Ἀθηνᾶς, διότι πολλές κομψεύμενες τοῦ ἀναθέτουν τὴν ἐξάλειψιν τῶν πανάδων, τῶν λεκέδων καὶ τῶν κακῶν σημείων τῆς ἐπιδερμίδος των, ἀντὶ νὰ καταφύγουν κάν ή εὐλογημένες εἰς τὸ «Ιατρεῖον Καλλονῆς» τοῦ φίλου ιατροῦ κ. Ρόκκου, εἰδικοῦ ἐπισκευαστοῦ γυναικείων προσώπων, σοῦ τὸ δρκίζομαι.

'Αλλὰ ποιός τοὺς πταίει; Ποιός τοὺς εἶπε νὰ ἔλθουν μὲ τέτοια διφορούμενα ὀνόματα εἰς τὸν ἀστεῖον καὶ παράξενον αὐτὸν κόσμον; "Ας τὰ τραβοῦν τώρα!

'Απὸ δὲ οὓς δημιοὺς δ ἄγιος Φανούριος ἔχει τοὺς περισσοτέρους μπελλάδες. "Ολα τὰ κορίτσια ποῦ ἔγιναν ὥριμα διὰ γάμου, καὶ μάλιστα σσα.... ἐπαράγιναν, εἰς αὐτὸν θὰ τρέξουν, διὰ νὰ τοὺς φανερώσῃ τὸ θαῦμα του καὶ τὸν γαμπρὸν τῆς κάθε μιᾶς. Καὶ δ καλόκαρδος ἄγιος τὰ ἔξοικονομεὶ δλα. 'Ο σχετικὸς τούλαχιστον παπᾶς τοῦ Ἀγίου τὸ βεβαιώνει μεθ' δρκου. Καμιὰ ἀνύπαντρη δὲν φεύγει παραπονεμένη. "Αλλες βλέπουν τὸ γαμπρὸ στὸν ὑπνο τους καὶ ἀλλες στὸ ξύπνο τους. Κατὰ τὰς περιστάσεις καὶ κατὰ τὰ νεῦρα. Τὸ ἐκκλησάκι του, ἔξω εἰς τὸ Βατραχονῆσι, πίσω εἰς τὸ Στάδιον, εἶνε πληγμυρισμένον ἀπὸ πελατείαν πρωτί-βράδυ. Καὶ, σημείωσε, Εἰς τὸν Ἀγιον Ἐλευθέριον διὰ χωρίς πολλὰ μεσιτικὰ ἔξοδα. Μὲ νὰ τῆς δώσῃ καλὴ λευθεριά... ξα - δυὸ κεριὰ πεντάρικα, λίγο λιθάνι, κανένα πρόσφορο, μερικὰ σταυροκοπήματα καὶ κάμποσες μετάνοιες, τελειώνεις τὴ δουλειά σου ἀξιόλογα. "Α! ἐλησμόνησα. "Ο ἄγιος Φανούριος τρέψει ἵδιαιτέραν ἀδυναμίαν εἰς τὴς λαδόπηττες, δταν μάλιστα εἶνε καλοφτειαχμένες. "Ο παπᾶς τὸ βεβαιώνει καὶ αὐτὸ εἰς τὴν ἀγιωσύνην του. Περιττὸν νὰ σοῦ πῶ δτι φορτία δλόκληρα ἀπὸ λαδόπηττες προσκομίζονται, καὶ μάλιστα κατὰ τὴν σημερινὴν ἐπέτειον τοῦ πανηγυρισμοῦ του. Λέγουν δὲ δτι τῆς πλέον νόστιμες πῆγττες τοῦ τῆς φτειάχνουν τὰ μεγάλα δπωσοῦν κορίτσια, ποῦ ἔχουν κᾶποιαν εἰδικότητα καὶ πεῖραν εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ χυλοῦ. "Αλλ ἀδιάφορον. Κάθε ποιότης γίνεται εὐπρόσδεκτος. Καὶ τοῦ κουδαλοῦν ἀδικαόπως. 'Εννοεῖς, δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ τῆς φάγη δλες ή ἀγιότης του. Καὶ δι' αὐτὸ ἀγαλαμβάνει δ παπᾶς, δ καῦμένος, τὸν κόπον καὶ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ τῆς καταβροχθίζῃ διὰ λογαριασμὸν τοῦ Ἀγίου.

Καὶ πάλιν σοῦ συνιστῶ νὰ μὴ βιασθῆς καὶ τὸ ξεκινήσῃς. "Εχε
δλίγην υπομονὴν. Μανθάνω ὅτι δὲ Ἀγιος Φανούριος πρόκειται νὰ
έπεκτείνῃ τὸν κύκλον τῶν ἐργασιῶν των καὶ πέραν τῶν Ἀθηνῶν. Ο

παπᾶς τούλαχιστον, τὸν δποῖον
έφρόντισα νὰ ἐρωτήσω, δὲν μου
ἀπέκρυψε τὸ μυστικόν. Εάν
μάλιστα ἀληθεύῃ, δπως ισχυ-
ρίζονται πολλές θεοσεβούμενες
νοικοκυρές, ὅτι δὲ Ἀγιος Φα-
νούριος, ὅχι μόνον εἰς τὸ φανέ-
ρωμα τῶν γαμπρῶν ἔχει εἰδι-
κότητα, ἀλλ' ημπορεῖ νὰ φανε-
ρώνῃ καὶ δσα κλέπτονται ἡ
χάνονται ἀπὸ τὸ νοικοκυριό
των — τότε βέβαια θὰ κάμη
χρυσές δουλειές. Δὲν τὸ πολυ-
πιστεύω δμως νὰ ἐπεμβαίνῃ καὶ
εἰς ἀστυνομικὰ καθήκοντα καὶ
νὰ εὐχαριστῇ κ' ἐκεῖνες ποὺ...
τὰ ἔχουν χαμένα!...

Διὰ νὰ τῆς φανερώσῃ τὸν ἄνδρα
ποὺ θὰ ἀγαπήσῃ καὶ θὰ τὸν πάρῃ.
βάσωμεν μεθαύριον εἰς τὰς ἐφημερίδας τὴν ἑξῆς ἔξαφνα ρεκλάματα:

«Ἐνδιαφέρονσα γνωστοποίησις

Γίνεται γνωστὸν εἰς τὸ ροῆμον κοινόν, ὅτι δὲ παρὰ τὸ Βατραχονῆσι
ἐγκαθιδρυμένος Ἀγιος Φανούριος ἀναλαμβάνει νὰ προμηθεύῃ γαμ-
βούς καὶ εἰς τὰ κοοίσια τῶν Ἐπαρχιῶν καὶ τοὺς Ἐξωτερικοῦς. Διὰ
πλείονας πληροφορίας ἀπενθυντέον εἰς . . . τὸν πατᾶ τῆς Ἐροίας».

* * *
* * *
* * *

Ἐν Ἀθήναις, 27 Αὐγούστου 1910

ΚΩΝ. Φ. ΣΚΟΚΟΣ

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΙ

* * *
* * *
* * *

* "Υπάρχει μεγαλειτέρα ἀπόστασις «ἀπὸ τὸ στόμα μας καὶ τὸν
θεοῦ τ' αὐτί»; Καὶ δμως πόσον εὔκολα στέλλομεν τὰς εὐχάς μας
νὰ τὴν διατύσουν!"

* "Ο φρόνιμος ἄνθρωπος διακρίνεται ὅχι τόσον εἰς δσα λέγει, ἀλλὰ
δι' δσα . . . παρασιωπῆ."

* "Ο περιορισμὸς υποτρέψει τὸν Ἐρωτα. Η πλήρης ἐλευθερία
τὸν φονεύει."

* "Κάθε ἄνθρωπος ἔχει ἀνάγκην ἐρὸς ἰδανικοῦ, μὲ τὸ δποῖον ζητεῖ
νὰ ἀναπληρώσῃ τὴν ἔλλειψιν τῆς πραγματικότητος."